

Article opinió - Ramon Orfila - “Vam aprendre res del Cas d'Aylan?”

Fa ara 5 anys i mig, les imatges del fillet sirianès Aylan Kurdi, jaient mort a una platja turca, ofegat mentre intentava fugir de la tragèdia de la guerra que assolava el seu país, Síria, van donar la volta al món i van commoure moltes consciències. L'opinió pública demanant solucions semblava a punt d'obligar els governants de la civilitzada Europa a prendre resolucions efectives per impedir nous Aylans.

Però la memòria col·lectiva sol ser de curta durada, i els dirigents polítics saben que l'exaltació i la indignació ciutadana es poden desinflar amb relativa facilitat si no es vehiculen en forma de propostes polítiques i es manté ferma l'exigència d'actuacions davant les administracions corresponents.

És cert que el moviment ‘Volem acollir’ ha sabut mantenir la flama encesa tots aquests anys reivindicant mesures legals i administratives que fessin efectives les promeses que, en calent, s'havien prodirigat per part de les autoritats d'Europa.

Fins i tot el Papa, concedint una audiència al pare del petit Aylan amb motiu de la seva recent visita a Irak, semblava cridar simbòlicament l'exigència de que no es tornessin a repetir aquelles desoladores imatges.

Però la dura realitat ens va demostrant que de les paraules als fets hi ha una distància enorme, i que, com diu el refrany, una cosa és prometre i l'altra donar blat, de tal manera que les xifres que l'Agència pels Refugiats de Nacions Unides (ACNUR) publica periòdicament s'encarreguen de desmentir els compromisos adquirits en les seves proclames per molts dirigents d'una Europa que sempre sembla més preocupada pels moviments dels mercats que no per la tragèdia que ha continuat convertint la Mediterrània en un cementeri per als milers de fugitius de les guerres, la violència, la misèria i la fam que segueixen intentant, cada dia, arribar a les costes de la rica Europa.

I com a mostra, les xifres que aporta la Comissió Espanyola d'Ajuda als Refugiats, que parlen de més d'un milió de refugiats arribats a Grècia, des del 2015, fent el mateix camí que intentaven Aylan i els seus pares, dels quals més de 1.200 haurien trobat la mort en el camí, com el fillet sirianès.

O l'escarni que va representar l'intent de resoldre el problema, per part de les autoritats d'Europa, que es va traduir en un vergonyós acord amb Turquia, pel que tots els migrants arribats a les illes gregues fossin entregats al país que lidera Erdogan, que s'encarregaria de confinar-los primer per, després, retornar-los als països d'origen.

És l'aplicació del principi de “ojos que no ven, corazón que no siente”. No es tracta de trobar sortides a un dels més greus problemes del món, l'existència de milions de refugiats, és una simple qüestió d'amagar el problema sota les catifes, impedit així que se'n torni parlar.

Però la realitat és tossuda, i mentre Europa pactava amb el dictador Erdogan blindar la mar Egea impeding l'entrada de migrants, la pressió es traslladava a les costes de Líbia o a les d'Algèria o del Marroc, de tal manera que les pasteres del tràfic de persones creaven altres rutes, i entre elles la que va del Sàhara Occidental, ocupat il·legalment pel Marroc, a les Illes Canàries, desbordadíssimes per l'allau de refugiats sense que des del Govern de l'Estat es prenguin les mesures necessàries pel primer acolliment dels centenars de persones que hi arriben mensualment, amb la lògica desesperació de les autoritats locals i autonòmiques, que es troben absolutament desbordades.

Dimecres passat, arribava una d'aquestes pasteres a les Illes Canàries, i els socorristes i personal de Protecció Civil presents a l'operació de rescat d'una d'elles es trobava amb que deu dels migrants, alguns d'ells menors d'edat, necessitaven ser traslladats a un hospital.

Una filleta de dos anys, amb hipotèrmia severa, rebia els primers auxilis per part dels socorristes de Creu Roja, que in extremis aconseguien reanimar-la després d'un aturada cardiorespiratòria, abans de traslladar-la a l'hospital matern infantil de Las Palmas.

Ahir es va fer públic que aquesta filleta no havia pogut superar els seus problemes i havia mort.

Un nou 'cas Aylan', destinat a commoure el món, que ha provocat de manera immediata el mateix tipus de declaracions dels dirigents polítics que, des de Pedro Sánchez a Casado, tornen omplir-se les boques de professions del seu "dolor més absolut" i de la necessitat d'implementar actuacions que impedeixin que nous cassos com aquest es puguin donar, això sí, sense concretar quins canvis impulsaran en les actuals polítiques, amb la qual cosa la desconfiança torna a créixer.

"Obras son amores, que no buenas razones", i ja és hora de parlar menys i començar a actuar si es volen impedir en el futur nous Aylans, que tots estem embafats de promeses inconsistentes per calmar l'opinió pública i prou.

La necessària limitació d'espai no em fa possible comentar avui el calvari que pateixen els migrants demandants de refugi a Espanya, però la situació clama el cel i exigeix que les paraules ampul·loses siguin substituïdes per actuacions contundents immediates i efectives, i que, per una vegada, sigui cert que de les declaracions dels governants en surten actuacions coherents amb el seu discurs.

Continuarem idò... que ens queda molt per dir sobre la qüestió.